

muligtvis kan være Tale om, at naar de vedkommende have været 2 Aar paa et saadant Seminarium, kunne de, som ikke evne eller ønske at gaa længere, gaa over i praktisk Virksomhed og derved altsaa faa den Gerning, som man havde tiltænkt de Lærerinder, der være uddannede paa Bogestoleanstalten. Jeg tror ikke, det kan lade sig gøre med Held, jeg tror, at man vil ødelægge Planen for Lærerindernes Uddannelse, naar man tillige skulde have for Øje det Bihensyn for disse Bogestolelærerinder. Deres Uddannelse her maa jo være praktisk fra først til sidst saa at sige, og de skulde ikke arbejde med Eksamen for Øje, det forværder det hele for dem, men det ville de fleste komme til at gøre. De komme jo ikke med den Tanke, at de kun ville være der i de to Aar, men i tre, og saa først naar det viser sig, at de ikke have Midler eller Egnen, saa at de ikke kunne gennemføre den hele Uddannelse, saa falde de fra, men i den Tid have de ikke faaet den Uddannelse, som kræves for Bogestolelærerinder, i alt Fald ikke efter min Mening, og jeg mener ogsaa, at Bogestoleanstalten kan godt staa paa sine egne Ben, den maa komme, om ikke i Aar, saa senere. Den har Tiden for sig, fordi der er Egne her i Landet, hvor den absolut er nødvendig, fordi man ikke kan saa eksaminerede Lærerinder til at tage Skolegerningen op der, i alt Fald ikke Bogestolelærerindbegerningen. Bogestolen har ganske sikkert Fremtiden for sig, og naar det saa viser sig, at man kan faa dygtige og praktisk uddannede Bogestolelærerinder for en mindre Pris, men dog for en anstændig Pris, og det saa vel at mærke er Lærerinder, som ville blive der og blot ikke tage Pladsen for et Aar og saa løbe deres Vej igen, men blive der, fordi de høre hjemme der og ere vante til tarvelige Fordringer og Aar, saa tror jeg ikke, man skal sige til et Sogneraad eller til Skolebestyrelsen: Saa maa ikke tage disse Bogestolelærerinder, thi det skader de andre Lærere og Lærerinder. Man maa jo dog huske paa, at Lærerne virkelig ere til for Befolkningens og Undervisningens Skyld, og at det omvendte ikke er Tilfældet. Og derfor, om end det kunde skade dem i pekuniær Henseende, maa man dog huske paa dette. Men efter min Mening vil det netop ikke skade dem, thi naar Befolkningen kan faa billigere Lærerkrefter paa et Omraade, hvor de kunne staa til, vil det i alt Fald være naturligt, at de blive mere villige til at give mere for Lærerkrefter, som skulle virke paa andre og vanskeligere Omraader, og derfor vil det sikkert ikke skade Lærerstandens i sin Helhed i pekuniær

Henseende, og hvad Anseelsen angaar, saa vil jeg sige, at Lærernes Anseelse retter sig efter Skolens Anseelse; bliver Skolen dygtig og anset, saa bliver Lærernes Anseelse ogsaa god, og bliver Skolen ikke god, saa kan man heller ikke raabe paa Lærernes Anseelse, thi den bliver tynd alligevel. — Med Hensyn til Øvelseskoler kan jeg godt se, at det kun bliver grumme lidt Øvelse, de kunne faa, og meget muligt for lidt Øvelse, men det er den eneste, der kan tænkes, at de kunne faa og i alt Fald kan komme frem i Lovforslaget. Om de ved Siden deraf kunne faa Lov til at komme ud og øve sig i enkelte Skoler i Nærheden eller ved et privat Arrangement, kunne vi ikke saa godt forhandle om her. Skulde det vise sig, at de have for lidt Øvelse, kan man jo foretage en Forandring. Til Slutning tillader jeg mig at foreslaa til Overvejelse, om det ikke var bedst baade for Lærerne og Lærerinderne, at man foretog denne Forandring, at praktisk Færdighed kom til at staa i et andet Forhold, end det hidtil har staaet. Nu er Forholdet dette mellem Teori og Praksis, at den praktiske Færdighed beregnes med 6 mod 21, og det er jo ikke en Smule for meget, men snarere for lidt. Men Spørgsmaalet er dog, om det ikke var bedst, om man indrettede det paa den Maade, at man sagde: Der skal tages saa og saa god en Karakter i dette vigtige Fag, og hvis den vedkommende ikke kan tage denne Karakter, faar han slet ikke Eksamen i dette Fag. Men paa den anden Side skal Faget ikke være et Faldesag og ikke et Fag, der giver Minuskarakter, men det skal stilles som f. Eks. Sang og Musik, f. Eks. saaledes, at han tager en Karakter i det andet og altsaa kan faa en Eksamen, der kan bane ham Vej til visse Steder, hvor der ikke ligger saa megen Vægt paa den praktiske Færdighed, saa kan han jo et Aar efter eller to, senest tre, komme og tage Supplementeksamen i praktisk Færdighed. Det er som ved den tytte praktiske Eksamen, men Lysterne have indrettet det saaledes, at ved denne praktiske Eksamen skulle de læse om igen i de teoretiske Fag og skulle paa ny aflægge Prøve i positive Kundskaber, og det tror jeg ikke er heldigt, thi derved vilde man ikke blive fri for hele det lærde Apparat, som ingen Nytte er til. Jeg tror, det er en Tanke, som fortjener Overvejelse, om man ikke kunde indrette det saaledes, hvis det skulde vise sig, at den praktiske Uddannelse bliver for tynd, thi det maa den ikke blive. Det er den vigtigste Side ved hele Sagen, at Lærerinden har praktisk Færdighed i og Kendskab til sin Gerning. — Hvad